

**VYSOKÁ ŠKOLA ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNEJ PRÁCE
SV. ALŽBETY V BRATISLAVE
Inštitút bl. Metoda Dominika Trčku Michalovce**

INTERNÝ GRANT – 004-24-IG

Názov projektu: *Druhá etapa projektu Podpory zdravého starnutia seniorov v okrese Michalovce.*
Názov druhej etapy: *Faktory ovplyvňujúce spokojnosť seniorov so sociálnymi službami v okrese Michalovce*

Kľúčové slová:

Riešiteľ, zodpovedná osoba:

Dr. h. c. prof. ThDr. Peter VANSÁČ, PhD.

Spoluriešitelia:

doc. RNDr. Mgr. Daniela BARKASI, PhD.

doc. PhDr. Monika GUĽAŠOVÁ, PhD.

doc. ThDr. PaedDr. Martin JURAŠEK, PhD.

Mgr. Elena KENDEREŠOVÁ, PhD.

doc. PhDr. Mária POPOVIČOVÁ, PhD., MBA, mim. prof.

PhDr. Viera IVANKOVÁ, PhD.

Doba trvania projektu: 4/2024 – 12/2024

Pracovisko: Inštitút bl. Metoda Dominika Trčku Michalovce

Anotácia vedeckého projektu

Koncept zdravého starnutia si získava v súčasnosti veľkú pozornosť. Tento koncept zahŕňa celý rad faktorov (fyzické a duševné zdravie, sociálne zabezpečenie, sociálne služby, bezpečnosť, saturácia spirituálnych potrieb a iné) v živote seniorov. Vo výskume budeme vychádzať z demografických údajov mesta Michalovce a okresu Michalovce.

Mesto Michalovce má 35 734 obyvateľov, 16,5% z uvedeného počtu tvoria seniori 65+, čo je 5 896 obyvateľov v seniorskom veku. <https://www.michalovce.sk/sk/clanok/mesto-v-cislach>

Okres Michalovce má 110 670 obyvateľov. Z toho 15% tvoria obyvatelia vo veku 64 a viac, čo je 16 600 seniorov. V rámci nášho výskumného projektu budeme pracovať so vzorkou 1000 seniorov, čo tvorí 6% z celkového počtu seniorov v okrese Michalovce. <https://slovenskovkocke.sk/okres-michalovce>

Charakteristika vedeckých cieľov projektu:

Prvá fáza druhej etapy projektu bude pozostávať z výskumnej časti.

Na základe získaných dát prvej fázy projektu, ktorý bol realizovaný minulý rok, budeme zisťovať vplyv jednotlivých multidisciplinárnych faktorov, ktoré sa spolupodieľajú na explanácii spokojnosti so sociálnymi službami (využívanými ako aj očakávanými) u seniorov v okrese Michalovce. Ašpirujeme na integratívne vysvetlenie pomeru sledovaných faktorov, ktoré sýtia spokojnosť so sociálnymi službami u seniorov v okrese Michalovce využitím Viacnásobnej hierarchickej regresnej analýzy.

Čiastkovými cieľmi výskumu bude zistiť:

- ♣ Percentuálne zastúpenie explanácie spokojnosti so sociálnymi službami s ohľadom na zdravie seniorov
- ♣ Percentuálne zastúpenie explanácie spokojnosti so sociálnymi službami s ohľadom na ošetrovateľskú starostlivosť u seniorov
- ♣ Percentuálne zastúpenie explanácie spokojnosti so sociálnymi službami s ohľadom na sociálnu starostlivosť u seniorov
- ♣ Percentuálne zastúpenie explanácie spokojnosti so sociálnymi službami s ohľadom na sociálne zabezpečenie u seniorov
- ♣ Percentuálne zastúpenie explanácie spokojnosti so sociálnymi službami s ohľadom na vnímané bezpečie u seniorov
- ♣ Percentuálne zastúpenie explanácie spokojnosti so sociálnymi službami s ohľadom na spokojnosť so životom u seniorov
- ♣ Percentuálne zastúpenie explanácie spokojnosti so sociálnymi službami s ohľadom na saturáciu spirituálnych potrieb u seniorov
- ♣ Percentuálne zastúpenie explanácie spokojnosti so sociálnymi službami vzhľadom na nezávislé sledované faktory: pohlavie, vek, vzdelanie, vierovyznanie, rodinný stav a miesto bydliska.

Výskumné otázky:

- ♣ Ktoré faktory sledované v oblasti zdravia v prvej fáze projektu sa najviac podieľajú na spokojnosti so sociálnymi službami a v akom percentuálnom zastúpení ju vysvetľujú?
- ♣ Ktoré faktory sledované v oblasti ošetrovateľskej starostlivosti v prvej fáze projektu sa najviac podieľajú na spokojnosti so sociálnymi službami a v akom percentuálnom zastúpení ju vysvetľujú?
- ♣ Ktoré faktory sledované v oblasti sociálnej starostlivosti v prvej fáze projektu sa najviac podieľajú na spokojnosti so sociálnymi službami a v akom percentuálnom zastúpení ju vysvetľujú?
- ♣ Ktoré faktory sledované v oblasti sociálneho zabezpečenia v prvej fáze projektu sa najviac podieľajú na spokojnosti so sociálnymi službami a v akom percentuálnom zastúpení ju vysvetľujú?
- ♣ Ktoré faktory sledované v oblasti vnímaného bezpečia seniorov v prvej fáze projektu sa najviac podieľajú na spokojnosti so sociálnymi službami a v akom percentuálnom zastúpení ju vysvetľujú?
- ♣ Ktoré faktory sledované v oblasti spokojnosti so životom v prvej fáze projektu sa najviac podieľajú na spokojnosti so sociálnymi službami a v akom percentuálnom zastúpení ju vysvetľujú?
- ♣ Ktoré faktory sledované v oblasti saturácie spirituálnych potrieb v prvej fáze projektu sa najviac podieľajú na spokojnosti so sociálnymi službami a v akom percentuálnom zastúpení ju vysvetľujú?

Výstupom tejto fázy bude analýza dát, ktoré budú spracované do publikácie pod názvom: ZBORNÍK VEDECKÝCH PRÁČ Z DRUHEJ ETAPY PROJEKTU: FAKTORY OVPLYVŇUJÚCE SPOKOJNOSŤ SENIOROV SO SOCIÁLNYMI SLUŽBAMI V OKRESE MICHALOVCE 2024.

Získané informácie (dáta) od seniorov v zmysle ich potrieb v jednotlivých oblastiach nám poslúžia na prípravu prednášok o najvýznamnejších faktoroch v jednotlivých oblastiach, ktoré budú realizované v druhej fáze projektu.

Druhá fáza projektu bude pozostávať z monitorovania zdravia a prednáškovej činnosti pre seniorov v mesiaci úcty k starším, v októbri 2024, v zariadeniach sociálnych služieb v meste a okrese Michalovce. Počas monitorovania zdravia budú pre seniorov pripravené aj rôzne druhy skríningových meraní a prednášky zamerané na zvýšenie starostlivosti o svoje zdravie. Vedecká implementácia výstupov projektu bude v zrealizovaní XI. Medzinárodnej vedeckej konferencie na tému: *Konvergencia poskytovania zdravotnej a sociálnej starostlivosti pre pacientov/klientov*. Na konferenciu plánujeme

pozvať seniorov z denných centier z okresu Michalovce. V rámci konferencie pripravíme zvlášť blok prednášok pre seniorov, ktoré budú vychádzať z našich výskumných zistení a zároveň budeme realizovať ďalšie skríningové merania.

Rozbor aktuálneho stavu riešenia témy projektu, vychádzajúci z prehľadu najvýznamnejšej dostupnej domácej i zahraničnej literatúry

V našom výskume sa chceme oprieť o východiskovú správu Svetovej zdravotníckej organizácie pod názvom Dekáda zdravého starnutia 2021 – 2030 (Decade of healthy ageing: baseline report), (ďalej Dekáda) ktorá bola vyhlásená Valným zhromaždením OSN v decembri 2020. Je hlavnou stratégiou na dosiahnutie a podporu opatrení na budovanie spoločnosti pre všetky vekové kategórie. Starší ľudia sú stredobodom tohto plánu, ktorý spája úsilie vlád, občianskej spoločnosti, medzinárodných agentúr, odborníkov, akademickej obce, médií a súkromného sektora o zlepšenie života starších ľudí, ich rodín a komunít.

<https://www.paho.org/en/decade-healthy-aging-americas-2021-2030>

Zdravé starnutie je „proces rozvoja a zachovanie funkčnej schopnosti, ktorá umožňuje dobre žiť vo vyššom veku“. Cieľom Dekády je optimalizovať funkčné schopnosti starších ľudí. Funkčná schopnosť zahŕňa:

- 1) schopnosť saturať si vlastné základné potreby;
- 2) schopnosť učiť sa, rásť a robiť rozhodnutia;
- 3) mobilita;
- 4) schopnosť budovať a udržiavať vzťahy;
- 5) schopnosť podieľať sa na rozvoji spoločnosti.

Funkčná schopnosť spája vnútornú kapacitu jednotlivca, prostredie, v ktorom človek žije a integráciu so svojím prostredím. Dekáda poskytuje príležitosti na spoluprácu ako zlepšiť funkčné schopnosti seniorov do roku 2030. Správa predstavuje šesťbodovú cestu na optimalizáciu funkčnosti schopnosti so štyrmi akčnými oblasťami, a to:

- zmeniť spôsob, akým myslíme, cítime a konáme smerom k veku a starnutiu;
- zabezpečiť, aby komunity podporovali schopnosti starších ľudí;
- poskytovať integrovanú starostlivosť a služby zamerané na človeka, ktoré reagujú na potreby starších ľudí;
- poskytnúť prístup k dlhodobej starostlivosti pre starších ľudí, ktorí to potrebujú.

<file:///C:/Users/Dell/Downloads/9789240017900-eng.pdf>

Návrh metódy riešenia projektu:

Štatistické spracovanie

Pre potreby štatistického spracovania údajov použijeme software SPSS 28.0. Zrealizujeme overenie normality rozloženia údajov, v prípade negatívneho zistenia zrealizujeme ich transformáciu na normálne rozloženie. Následne zrealizujeme overenie validity a reliability údajov.

Deskriptívna štatistika skupín seniorov z prvej etapy projektu nám poskytla informácie o mierach centrality (hlavne M,SD) pre komparáciu údajov.

Viacnásobná hierarchická regresná analýza využíva princíp lineárnej regresnej analýzy metódou stepwise. Umožňuje určiť korelatívne vzťahy medzi kritériom (závislá premenná – miera spokojnosti so službami) a prediktorom (nezávislá premenná – sledované faktory) na základe vytvorenia blokov prediktorov, ktoré sú obsahovo podobné. Výstupné údaje umožňujú kontrolu dát, určenie požadovaných položiek výpočtu aj predikciu vzťahu nezávislej premennej.

Finančné nároky projektu a ich odôvodnenie

Položka	Náklady	Suma v €
Zborník vedeckých prác	Formátovanie zborníka + tlač zborníka (100ks)	600 €
Kancelárske potreby	Papier, výkresy, fixy, farebné ceruzky, farby, kriedy, flipchart papier a fixy.	100 €
Tablet		600 €
Mobilný prezentačný stojan		300 €
Štatistický Program SPSS 28.0	Licencia na 1 rok pre dva počítače	200 €
WELLION Luna trio merací systém na meranie glukózy, cholesterolu a kyseliny močovej		15 €
Wellion Luna testovacie prúžky na cholesterol 50 ks		160 €
Celkové náklady	Spolu	1975 €